

56058310: สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ: เมืองสุพรรณบุรี / การตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาเมือง / พื้นที่ในการอนุรักษ์

นารีรัตน์ กล้าจตุรงค์: การศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณบุรีด้านการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาเมืองเพื่อกำหนดพื้นที่ในการอนุรักษ์. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: ผศ. วิชัย บุญวาต. 230 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อกำหนดอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่าด้านประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม ให้ครอบคลุมในเขตผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี เนื่องจากในเขตผังเมืองรวมเป็นเมืองเก่าที่มีการตั้งถิ่นฐานมายาวนาน เป็นเมืองคูเมืองหลวงอยุธยาในยุคก่อตั้งกรุงศรีอยุธยา มีหลักฐานการตั้งถิ่นฐาน แหล่งประวัติศาสตร์ และปัจจุบันมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พื้นที่ที่ทรงคุณค่า และการวางผังเมืองรวมยังไม่ให้ความสำคัญไม่ครอบคลุม

การกำหนดอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่า ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่า โดยแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ 2. คุณค่าด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม 3. คุณค่าด้านสุนทรียภาพและความเป็นของแท้ดั้งเดิม ซึ่งเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อ นี้ ได้ประยุกต์จากวิธีการประเมินคุณค่าของ กรมศิลปากร ยูเนสโก และกฎบัตรเวนิส แล้วทำการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ จึงนำไปประเมินอาคารและพื้นที่ที่เห็นว่ามีคุณค่าแต่ยังไม่ได้รับการอนุรักษ์ จำนวน 11 แห่ง ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ โดยผลการประเมินมีอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่า ซึ่งมีความสำคัญมาก 7 แห่ง และความสำคัญปานกลาง 4 แห่ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการอนุรักษ์สำหรับอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่าในเขตผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี 1. ควรขึ้นทะเบียนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตามกฎหมายพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.2504 เพิ่มอีก 8 แห่ง 1) วัดหน่อพุทธางกูร 2) วัดใหม่สุวรรณภูมิ 3) วัดวรจันทร 4) เรือนยະมะรัชไซ 5) วัดพัวร์ 6) พิพิธภัณฑเจ้าพระยายมราช 7) วัดชีสุขเกษม 8) แหล่งเตาเผาบ้านบางปูน 2. การวางและจัดทำผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรีควรให้ความสำคัญกับอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่าที่ผู้วิจัยได้นำมาทำการศึกษ โดยอาจพิจารณากำหนดเป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย 3. อาจออกเป็นข้อกำหนดท้องถิ่น กำหนดบริเวณกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างอาคารและพื้นที่ที่ทรงคุณค่าที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา 4. จัดตั้งงบประมาณ ปฏิสังขรณ์ บูรณะ อาคารและพื้นที่ ๆ ทరుดโทรม ได้แก่ วัดลาวทอง แหล่งเตาเผาบ้านบางปูน และ 5. ควรจัดทำโครงการวางผังออกแบบพื้นที่เฉพาะเพื่อการอนุรักษ์ให้ดำรงเป็นเมืองเก่า โดยให้สำนักนโยบายและแผนจัดทำผังแม่บทและผังพื้นที่เฉพาะ

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

56058310: MAJOR: URBAN AND ENVIRONMENTAL PLANNING

KEY WORDS: CITY OF SUPHANBURI / SETTLEMENT AND CITY DEVELOPMENT / CONSERVATION AREAS.

NAREERAT KLAMCHATURONG: A STUDY ON HISTORICAL EVIDENCES OF URBAN SETTLEMENT, URBANIZATION, AND DEVELOPMENT OF SUPHANBURI TO RECOMMEND CONSERVATION PRIORITY OF HISTORICAL URBAN AREAS. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASST. PROF. WICHAI BOONVAS. 230 pp.

The research aimed to assess historical buildings and areas which inherit art, architectural and historic values within the designated Suphanburi Comprehensive Plan. Situated on the west of Ayutthaya since Ayutthaya's early establishment as the capital of the kingdom, Suphanburi houses evidences of settlement and historic sites, and is currently under rapid growth. However, designation of historical buildings and areas has not yet been encompassed into the city's Comprehensive Plan by the government which leaves many buildings and areas of historic values in the city unprotected by the conservation laws.

The researcher constructed a set of criteria to evaluate buildings and areas of historic values including these 3 categories: 1. historic value 2. socio-cultural and economic value 3. aesthetic and authentic value. These referred to the criteria used by the Thailand's Department of Fine Arts, UNESCO and the Venice Charter. A set of experts were asked to select and adjust these criteria to derive a final set to be used in the evaluation of 11 unlisted buildings and areas for their worthiness of conservation. The initial evaluation result was then reviewed and adjusted by the specialists which resulted to a number of unlisted buildings and areas of historic values. This research found 7 unlisted sites with high level of historic values and 4 sites of and moderate values.

Recommendations for the city's Comprehensive Plan to conserve these unlisted buildings and areas of historic values of the city of Suphanburi include the followings:

1. Eight archaeological sites with high level of historic values that should be immediately registered according to the Act on Ancient Monuments, Antiques and National Museums, B.E. 2504 (1961) include:

- 1) Wat Nho Phuttangkul
- 2) Wat Mai Suvannabhumi
- 3) Wat Wora Chandra
- 4) House of Yama Ratcho
- 5) Wat Phrao
- 6) Chao Phraya Yommarat Museum
- 7) Wat Chi Sukkasem
- 8) The kiln site of Ban Bangpoon

2. All 11 buildings and areas studied in this research must be designated as historical conservation zones in the city's Comprehensive Plan.

3. Certain local regulations are to be amended to prohibit constructions in the above recommended conservation zones.

4. A budget should be allocated for the restoration and reconstruction of dilapidated buildings and areas in this study consisting of Wat Lao Thong and the kiln site of Ban Bangpoon.

5. The Office of Policy and Plan should be responsible to develop Mater Plans for the recommended sites.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2014

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยรายบุคคลในครั้งนี้เป็นงานชิ้นสุดท้ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม ซึ่งสำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ความสำเร็จใจใส่ และคำตักเตือน เพื่อให้สามารถทำงานลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย บุญวาต อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์ ดร.ธนะ จิราภิวัดมน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สุขเกษม, รองศาสตราจารย์สิทธิพร ภิรมย์ริน, และ อาจารย์ ดร. สินีนาถ ศุภรัตน์เมธี ที่ได้กรุณาใช้เวลาให้คำปรึกษาและความรู้ที่มีประโยชน์ทั้งในการเรียนและการทำงาน

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ประกอบด้วย คุณอรุณศักดิ์ กิ่งมณี คุณธาวินี จุลพรหม คุณวาริน สุขเสมอ คุณจรัสพร วรศักดิ์กัญญา คุณศรีวรรณ อนันตผล และคุณจวรรณ ยศมัญญกิจ ที่ได้สละเวลาในการให้สัมภาษณ์ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินอาคาร และพื้นที่ที่ทรงคุณค่าด้านประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณ คุณทรงวุฒิ ทองบ่อ ที่ช่วยแนะนำหนังสือด้านประวัติศาสตร์และช่วยสำรวจภาคสนามร่วมกัน และขอบคุณกำลังใจที่สำคัญที่สุดจากครอบครัวและพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่สำนักงาน ขอขอบคุณที่คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจ จนทำให้สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้